

Vi gambler ikke med framtida for kysten!

Uttalelse fra fylkesmøtet i Fagforbundet Troms, 25. mars 2015

Fagforbundet Troms er bekymret for fremtida til de nordnorske kystsamfunnene. Viktige avgjørelser skal tas i nærmeste fremtid, og alle gode krefter i kommunene må være på banen og handle nå.

NOU: 16:14 "Sjømatindustrien" fremmer en fiskeripolitikk som på flere områder bryter med den brede konsensus fiskeripolitikken og fiskerilovgivningen har vært basert på i hele etterkrigstiden. To fiskeripolitiske bærebjelker er nå satt i spill: Det ene er forutsetningen om at de evigvarende fiskeressursene skal eies og kontrollere av fellesskapet og det norske folk. Det andre er at verdiskapingen av fiskeressursene skal komme kystsamfunnene til gode. Fagforbundet advarer på det sterkeste mot at de fiskeripolitiske bærebjelkene erstattes av et irreversibel og kortsiktig marked - som vil svekke næringsliv og sosial bærekraft i en rekke nordnorske kystkommuner. Forbundet ber derfor kystkommunene om å svare på den pågående høringen.

Det som hittil har gitt "Sjømatindustriutvalget" størst oppmerksomhet i offentligheten er forslaget om å endre deltakerloven slik at industrien får adgang til å eie fiskekvoter og fartøy. Kritikerne peker på at en slik lovendring kan åpne for at kvoter og fiskefartøy kan havne på utenlandske hender. Dette fordi nasjonalitetskravet i deltakerloven gjelder ervervelse av fiskefartøy, ikke fiskeindustri. Fiskeindustri kan i dag kjøpes av hvem som helst; russere, kinesere og tyskere. Fiskefartøy og kvoter skal fortsatt være på norske hender og under politisk kontroll, og dagens selveiende fiskere skal ikke erstattes av "marine husmenn" i form av utenlandske fiskere lønnet av industrien.

Det som har fått langt mindre oppmerksomhet i debatten om Sjømatindustriutvalget, er en cocktail av endringsforslag som fremmes for fiskeflåten og kvoteomsetning: Blant disse er oppheving av kvotetaket pr. fartøy, friere kvoteomsetning mellom regioner, fri fartøyutforming og fritt redskapsvalg. Nasjonalt fanger kystflåten 2/3 av totalkvotene i hvitfisksektoren - dette skaper høy aktivitet: For hver fisker i kystflåten genereres tre arbeidsplasser på land. Tall fra Fiskeridirektoratet viser at fiskeflåten i Nord-Norge består av vel 3300 kystfiskefartøy og 75 havfiskefartøy (over 28m). Av de nordnorske kystfartøyene er 80 % under 11 meter. Bare i denne flåtegruppen, som er moderne, lønnsom og energigivning, er det 5500 fiskere: Disse utgjør halvparten av alle landets fiskere.

Om utvalgets forslag til kvoteomsetning realiseres, er det i den nordnorske kystflåten de aller fleste kvoterettighetene er å hente. Det vil i dramatisk omfang og tempo flytte kvoterettigheter, verdiskaping og aktivitet fra liten til stor og fra nord til sør.

Sjømatindustriutvalget skriver at forslagene kan "resultere i at enkelte lokalsamfunn får færre fiskefartøy". Realiteten er – som en lignende politikk har vist på Island – at store deler av kysten i Nord-Norge vil gjennomgå omfattende og negative samfunnsendringer, også for det øvrige næringslivet, fordi næringene i kystsamfunnene er så tett sammenvevd. Det vil generere betydelige og ødeleggende konsekvenser for kystkommunenes sosiale bærekraft. At islandske fiskerimyndigheter nå advarer Norge mot å innføre tilsvarende politikk, taler for seg: "Resultatet har vært en sterk sentralisering av fiskerinæringa, noe som har ført til krise i stadig flere bygdesamfunn" (NRK 26. februar 2015).

10 % av Nord-Norges befolkning er medlemmer i Fagforbundet. Den fiskeripolitikken som nåværende regjering og Sjømatindustriutvalget fremmer, vil – om denne realiseres - ramme

Fagforbundet Troms

mange av de samfunn og kommuner våre medlemmer lever og arbeider i. Fagforbundet er svært bekymret, og vi oppfordrer derfor alle berørte kommuner til å sende høringssvar på Sjømatindustriutvalgets forslag. Høringsfristen er 30. april.